

Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2017 r.

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

tel.: +48 22 694 42 42
fax: +48 22 694 47 41

www.mf.gov.pl

**Warszawa
maj 2018 r.**

Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2017 r.

Dokument „**Podsumowanie sprawozdań komitetów audytu z realizacji zadań w 2017 r.**” został przygotowany przez pracowników Departamentu Polityki Wydatkowej w Ministerstwie Finansów.

W celu ponownego wykorzystywania treści informacji zawartych w dokumencie podmioty pobierające te informacje są zobowiązane do:

1. poinformowania o źródle, czasie wytworzenia i pozyskania tych informacji, poprzez podanie pełnej nazwy Ministerstwa Finansów lub nazwy skróconej – MF;
2. poinformowania o przetworzeniu informacji ponownie wykorzystywanej.

Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za treść informacji sektora publicznego przetworzonych przez podmiot ponownie wykorzystujący te informacje.

Działalność komitetów audytu

Komitety audytu, zgodnie z art. 289 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹, do końca lutego 2018 roku złożyły sprawozdania z realizacji zadań w roku poprzednim. Sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z nowym wzorem opracowanym przez Ministerstwo Finansów, mającym na celu ułatwienie przygotowania tego dokumentu oraz ujednoczenie przekazywanych informacji.

Komitety audytu w roku 2017 obejmowały zasięgiem swojego działania wszystkie działy administracji rządowej. Z przeprowadzonej analizy wynika, że jedynie 6 komitetów² realizowało wszystkie zadania wymienione w art. 289 ust. 1 ustawy. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące realizacji zadań ustawowych przez poszczególne komitety audytu.

Tabela nr 1. Realizacja zadań ustawowych przez komitety audytu

Komitet audytu	Sygnalizowanie istotnych ryzyk	Sygnalizowanie istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień	Wyznaczanie priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego	Przegląd istotnych wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowanie ich wdrożenia	Przegląd sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego oraz z oceny kontroli zarządczej	Monitorowanie efektywności pracy audytu wewnętrznego	Wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków pracy i pracy kierowników KAW
MRiRW	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MŚ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MC	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MiB	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MSZ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
MKIDN	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
MS	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
MZ	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
MRPiPS	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓
MNiSW	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
MSWiA	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MR	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓
MEN	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗
MGMiZŚ	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗
MF	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓
MSiT	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✗
MON	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓
ME	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✗

zadania zrealizowane

zadania niezrealizowane

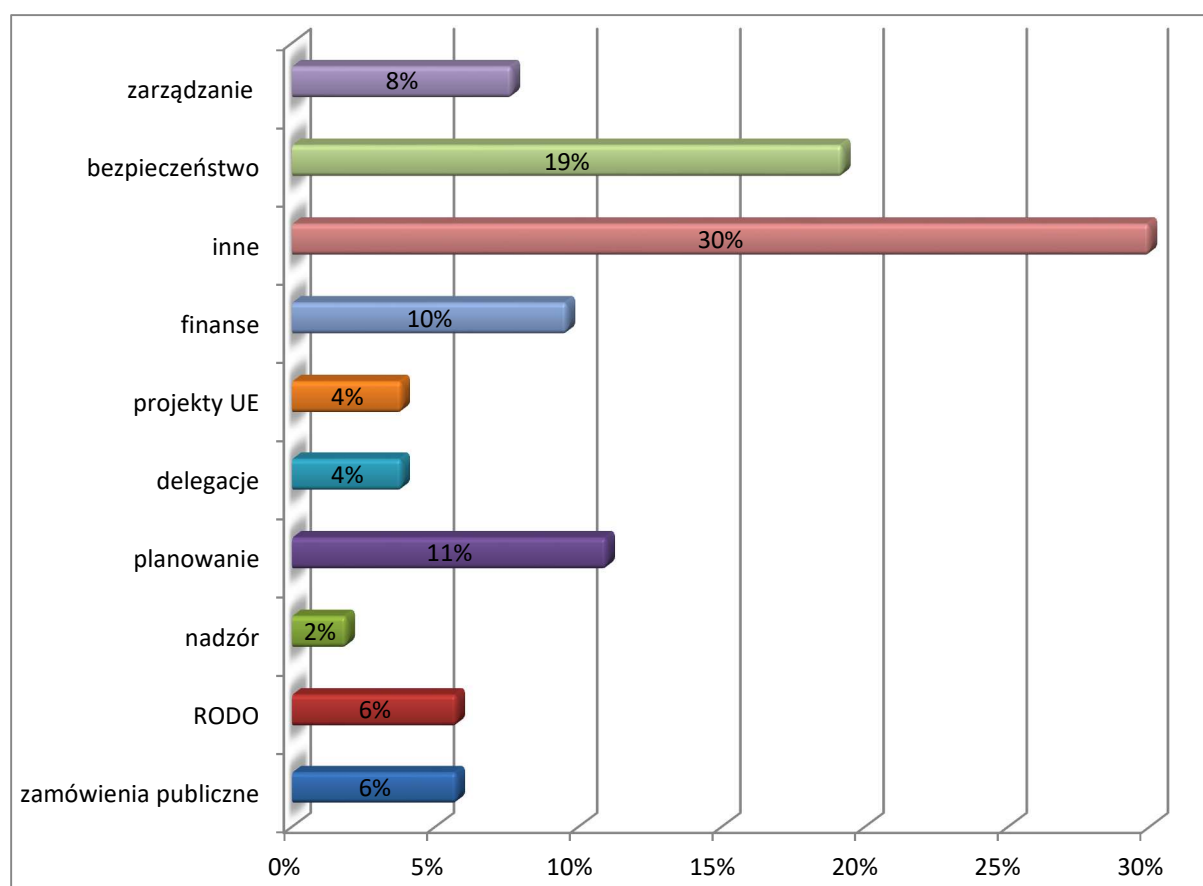
¹ Dz. U z 2017 r., poz. 2077, z późn. zm., dalej jako ustawa.

² Wyrażanie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków pracy przez komitet audytu jest zadaniem realizowanym wyłącznie w przypadku gdy taki wniosek wpłynie do komitetu, dlatego w analizie traktowano je jako zadanie o charakterze „fakultatywnym”.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że komitety audytu koncentrowały się głównie na realizacji następujących zadań:

1. **Wyznaczanie priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego.** Łącznie komitety audytu wyznaczyły 52 priorytety do planów. Przykłady obszarów, w których zostały wyznaczone priorytety przedstawia poniższy wykres.

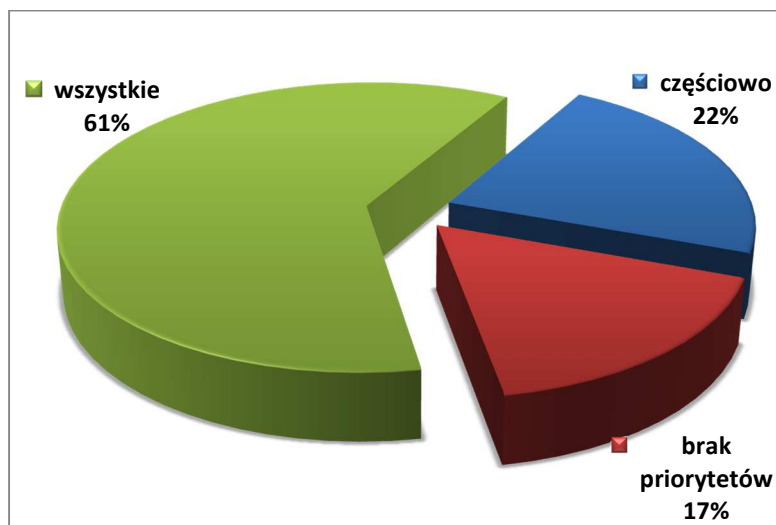
Wykres nr 1. Obszary wskazane przez komitety audytu jako priorytety do rocznych i strategicznych planów audytu wewnętrznego

Najliczniejszą grupę priorytetów stanowi kategoria „Inne”, do której należą priorytety związane ze specyfiką działania poszczególnych jednostek np. działalność dydaktyczna, promocja polskich produktów.

W przypadku 11 komitetów audytu zostały zrealizowane wszystkie wyznaczone przez nie priorytety do rocznych i strategicznych planów audytu na 2017 rok. W odniesieniu do 4 komitetów priorytety zostały zrealizowane częściowo. Przyczynami niepełnej realizacji były: zmiana planów audytu w trakcie roku, dostosowanie zadań do bieżących potrzeb kierownika jednostki oraz zmiany osobowe w komórkach audytu. 3 komitety nie wskazały żadnych priorytetów do rocznych i strategicznych planów audytu na 2017 rok.

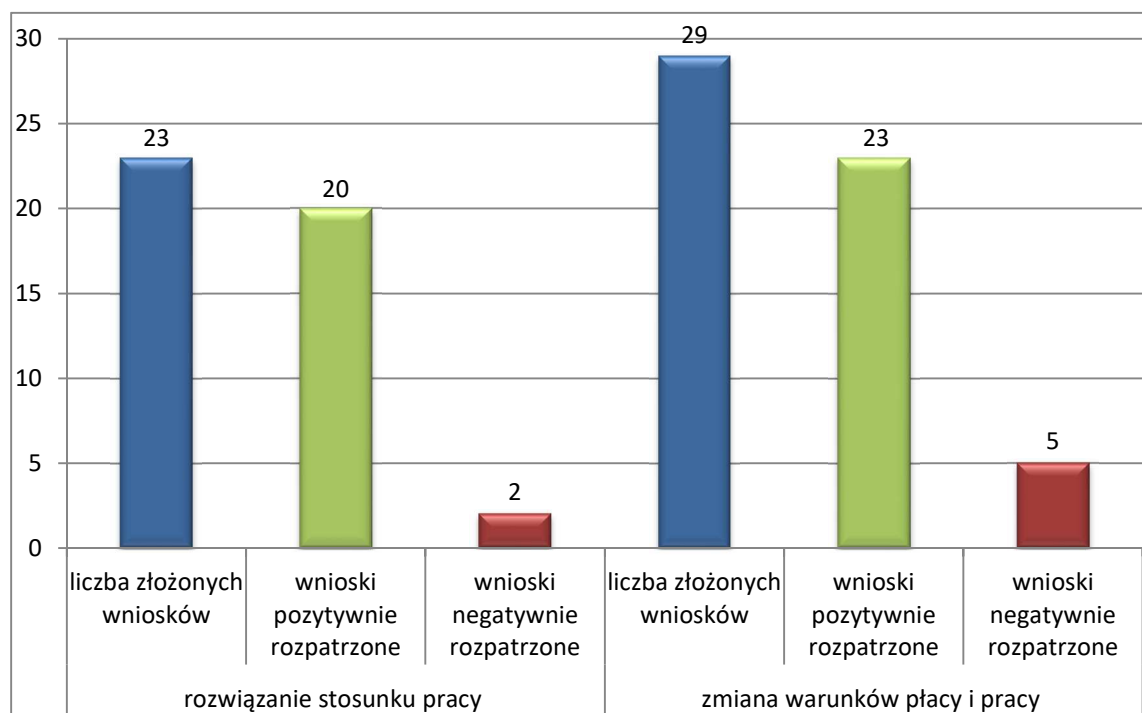
Wykres nr 2. Realizacja priorytetów zgłoszonych przez komitety audytu w roku poprzednim

- 16 komitetów audytu dokonało **przeгляdu wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowało ich wdrażanie**. Ze sprawozdań złożonych przez komitety audytu wynika, że dokonywały tych przeglądów na podstawie wyników poszczególnych audytów lub na podstawie rocznych sprawozdań przekazywanych przez komórki audytu wewnętrznego w dziale/działach. Większość komitetów analizowała wyniki zbiorcze przekazywane przez komórkę audytu w ministerstwie, natomiast w jednym ministerstwie odbyło się posiedzenie, na którym kierownicy komórek audytu wewnętrznego/audytorzy wewnątrzni z jednostek w działach przedstawili informacje dotyczące oceny systemu kontroli zarządczej. Członkowie komitetów zapoznali się także z wynikami czynności sprawdzających, monitorując stopień wdrażania zaleceń zawartych w sprawozdaniach z audytu wewnętrznego.
- Przegląd sprawozdań z wykonania planu audytu wewnętrznego oraz z oceny kontroli zarządczej** był przeprowadzany na podstawie sprawozdań z realizacji planów audytu oraz zbiorczych wyników ze sprawozdań przygotowanych przez jednostki w dziale/działach. Część komitetów dodatkowo zapoznała się lub poddała analizie m.in. oświadczenia o stanie kontroli zarządczej, kwartalne informacje o stopniu realizacji planu działalności lub informacje na temat wykonania budżetu państwa w części dotyczącej ministerstwa i działu. Na podstawie przeglądu przeprowadzono np. analizy efektywności pracy audytorów oraz wyników uzyskanych w poszczególnych jednostkach w dziale. W wyniku przeglądu komitety pozyskiwały informacje o istotnych ryzykach i słabościach kontroli zarządczej, zagrożeniach w osiągnięciu celów, a w konsekwencji rekomendowały podpisanie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej lub sprawozdania z wykonania planu działalności. Po dokonaniu przeglądu komitety przedstawiały również propozycje usprawnień np. dotyczące zwiększenia zatrudnienia w komórce audytu wewnętrznego lub ujednoczenia wzorów dokumentów planistycznych i sprawozdawczych stosowanych w dziale/działach.

4. 15 komitetów wykazało w sprawozdaniach realizację zadania polegającego na **monitorowaniu efektywności pracy audytu wewnętrznego, w tym przeglądu wyników wewnętrznej i zewnętrznej oceny pracy audytu wewnętrznego**. Komitety audytu zapoznały się z dokumentami i informacjami dotyczącymi pracy audytu wewnętrznego, zarówno komórek w ministerstwach, jak i jednostek w działach, w tym programami zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego, wynikami ocen wewnętrznych i zewnętrznych audytu oraz wynikami przeprowadzonych samoocen. Warto zwrócić uwagę na działania dwóch komitetów audytu zmierzające do zapewnienia przeprowadzenia ocen zewnętrznych w ramach przeglądów partnerskich w dziale.
- W 7 ministerstwach komitety audytu podjęły działania mające na celu przeprowadzenie oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego we wszystkich jednostkach w dziale/działach.
5. Do 12 komitetów audytu wpłynęły łącznie 52 wnioski o **wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy i pracy kierowników komórek audytu wewnętrznego**. 44% spośród nich stanowiły wnioski o rozwiązanie stosunku pracy. W przypadku 7 wniosków komitety nie wyraziły zgody na wnioskowane zmiany. Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 3. Wnioski o wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy oraz zmianę warunków płacy kierownika KAW

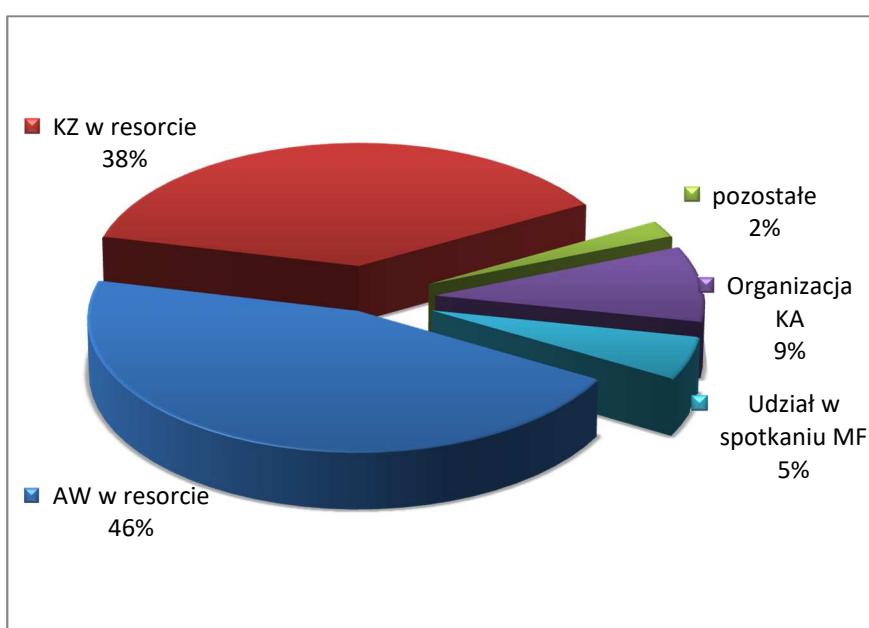
Działania komitetów dotyczyły w mniejszym stopniu zadań związanych z funkcjonowaniem kontroli zarządczej.

6. **Sygnalizowaniem istotnych ryzyk** zajęło się 13 komitetów audytu, przy czym tylko 7 komitetów przedstawiło ich opis. Zidentyfikowane ryzyka odnosiły się do zmian organizacyjnych w ministerstwach oraz jednostkach w dziale/działach, zmian kadrowych,

stopnia realizacji zadań, w tym efektywności nadzoru, prawidłowości formułowania mierników do planów działalności.

7. Działanie polegające na **sygnalizowaniu istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień** zostało podjęte przez 10 komitetów audytu. Łącznie zidentyfikowano 23 istotne słabości kontroli zarządczej, spośród których 70% dotyczyło obszarów merytorycznych, pozostałe natomiast obszaru obsługowego.
8. Należy również zwrócić uwagę na **inne działania** komitetów audytu niż wskazane powyżej. Składały się na nie przede wszystkim działania związane z funkcjonowaniem audytu wewnętrznego (np. ujednoczenie wzorów dokumentów audytowych) i kontroli zarządczej w poszczególnych działach administracji rządowej. Działania związane z kontrolą zarządczą, również najczęściej dotyczyły planowania i sprawozdawczości – w tym opiniowania sporządzanych planów działalności i monitorowania ich realizacji oraz uczestniczenia w procesie opracowywania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej. Ponadto komitety zajmowały się m.in. także problematyką zarządzania ryzykiem oraz w przypadku jednego komitetu - zarządzania projektowego.

Wykres nr 4. Struktura pozostałych działań komitetów audytu

Organizacja pracy komitetów audytu

W 2017 roku łącznie odbyło się 70 posiedzeń komitetów audytu, a ich liczba w roku wahała się od 2 do 5 posiedzeń dla jednego komitetu. Składy poszczególnych komitetów audytu różniły się ilością powołanych członków, w 10 komitetach dokonano zmian składu osobowego w trakcie roku sprawozdawczego. Spośród wszystkich członków komitetów 47% stanowili członkowie niezależni. Poniższa tabela przedstawia liczbę członków komitetów audytu w poszczególnych ministerstwach.

Tabela nr 2. Skład komitetów audytu w 2017 r.

Ministerstwo	Liczba członków komitetu	Członkowie zależni	Członkowie niezależni
MNiSW	8	5	3
MSWiA	7	4	3
MS	6	3	3
MON	6	4	2
MF	6	4	2
MEN	6	3	3
MZ	5	3	2
MŚ	5	3	2
MSZ	5	1	4
MR	5	3	2
MiB	5	3	2
MC	5	3	2
MSiT	4	2	2
MRiRW	4	1	3
MRPiPS	4	2	2
MKiDN	4	2	2
MGMiŻŚ	4	2	2
ME	3	1	2
Razem	92	49	43

Wynagrodzenia dla członków niezależnych komitetów audytu w 2017 roku wyniosły łącznie 259.514,75 zł. Średnie wynagrodzenie członka niezależnego za udział w jednym posiedzeniu wynosiło 1.557,10 zł.

Podsumowanie

Działalność komitetów audytu w 2017 r. skupiała się przede wszystkim na analizowaniu dokumentów przedstawianych przez komórki audytu wewnętrznego - sprawozdań z realizacji planów audytu lub zbiorczych wyników ze sprawozdań z jednostek w dziale/działach. W mniejszym stopniu komitety zajmowały się zadaniami związanymi z funkcjonowaniem kontroli zarządczej. Przykładem zadania, które było najrzadziej realizowane przez komitety audytu jest sygnalizowanie istotnych słabości kontroli zarządczej oraz proponowanie jej usprawnień. Jednocześnie analiza oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2017 składanych przez ministrów wskazuje, że w większości działów w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. W większości przypadków zostały wskazane zastrzeżenia w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, wskazujące na zidentyfikowanie istotnych słabości kontroli zarządczej lub istotnych

nieprawidłowości w funkcjonowaniu jednostki. W takiej sytuacji wskazane byłoby zintensyfikowanie działań komitetów audytu w tym zakresie.

Zaobserwowano zmniejszenie się liczby członków niezależnych w stosunku do pozostałych osób w porównaniu do lat ubiegłych. Wyjątek od tej zasady stanowią komitety powołane przez ministra spraw zagranicznych oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi oraz ministra energii. Należy podkreślić, że dwa z tych komitetów zrealizowały wszystkie zadania ustawowe. W 67% komitetów audytu w ich skład wchodzi minimalna liczba członków niezależnych, o których mowa w ustawie.

Godne uwagi są działania tych komitetów audytu, które zwróciły uwagę na konieczność przeprowadzenia oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego we wszystkich jednostkach w dziale/działach i zobowiązały komórki audytu wewnętrznego w ministerstwach do zrealizowania tego zadania.

Ze względu na to, że sprawozdanie w obowiązującym kształcie było składane po raz pierwszy, porównanie przedstawianych informacji będzie możliwe po złożeniu sprawozdań za kolejne lata.